

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

טופס סילבוס לסטודנט המחלקה לחינוך תש"פ 2019-2020

שם הקורס: הפסיכולוגיה של ערכים בחינוך

- מס' קורס: סמסטר א' 12910209, סמסטר ב' 12910219.
- שם המרצה: דר' נגה סברדליק.

יעדי הוראה:

הקורס יספק הכרות עם תאוריות ערכים מדיסציפלינות פסיכולוגיות, ארגוניות ותרבותיות, ויציג תאוריות אלו ככלי המאפשר להבין ולחקור תהליכים חינוכיים ותהליכים ארגוניים במערכות חינוך. הסמסטר הראשון יוקדש להכרות עם ויישומים של תאוריות ערכים בניתוח התנהגותם של בעלי עניין במערכות החינוך, ובניתוח התרבות הבית ספרית. בסיומו של הסמסטר יגישו התלמידים בצוותים ראשי פרקים של הצעה למחקר. אלו יהוו בסיס למחקר שנפתח בסמסטר השני.

פרשיות לימודים:

- מהם ערכים? דיון במשמעות של ערכים בדיסציפלינות שונות: חינוכית, פסיכולוגית, תרבותית.
- מקורות של ערכים: תורשה - סביבה?
- השפעת ערכים על התנהגות ותפיסה חברתית: כיצד ערכים יכולים לסייע לנו לנתח את הגורמים המניעים תלמידים, מורים, הורים ומנהלים?
- כיצד ערכים יכולים להסביר תהליכים בין-אישיים וקבוצתיים בבית הספר?
- ערכים וקונפליקטים פנימיים.
- ערכים והלימה בין האדם לסביבה.
- העברת ערכים ושינוי ערכים.
- ערכים, תרבות וערכים תרבותיים.

דרישות והרכב ציון הקורס*:

- נוכחות חובה והשתתפות פעילה - 15%. השתתפות זו כוללת גם קריאה של מאמר אחד מידי שבוע במהלך הסמסטר הראשון, והפגנת מעורבות בדיון בכיתה.
- כמו כן תידרש הגשה של שני עמודי תגובה לאורך הסמסטר על שני מאמרים מתוך המאמרים שנלמד לפני השיעור הרלוונטי.
- הצגת מאמר בכיתה בזוגות וניהול דיון (במהלך הסמסטר הראשון) - 15%

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

- הצגה של תהליך העבודה המחקרית בתחילת סמסטר ב' ובסיומו - 10%
- עבודת מחקר 60%
- סה"כ 100%
- ציון עובר בקורס - ציון סופי 70.

רשימה ביבליוגרפית:

מהם ערכים?

- Schwartz, S. H. (2012). An overview of the Schwartz theory of basic values. *Online Readings in Psychology and Culture*, 2(1), 11.

מקורות של ערכים: תורשה- סביבה?

- Knafo, A., Schwartz, S. H. (2009). Accounting for parent-child value congruence: Theoretical considerations and empirical evidence. In Schönplflug, U. (Ed), *Cultural transmission: Psychological, developmental, social, and methodological aspects. Culture and psychology.*, (pp. 240-268). New York, NY, US: Cambridge University Press.
- *Berson, Y., & Oreg, S. (2016). The role of school principals in shaping children's values. *Psychological science*, 27(12), 1539-1549.

ערכים תפיסות והתנהגות:

- Bardi, A., & Schwartz, S. H. (2003). Values and Behavior: Strength and Structure of Relations. *Personality and social psychology bulletin*, 29, 1207-1220.
- Benish-Weisman, M. (2015). The interplay between values and aggression in adolescence: A longitudinal study. *Developmental psychology*, 51(5), 677.
- Knafo, A., Daniel, E. Khoury-Kassabri, M. (2008), Values as Protective Factors Against Violent Behavior in Jewish and Arab High Schools in Israel. *Child Development*, 79, 652-667

כיצד ערכים יכולים להסביר תהליכים בין-אישיים וקבוצתיים?

- Sagiv, L., Sverdlik, N. & Schwarz, N. (2011). To Compete or to Cooperate? Values' Impact on Perception and Action in Social Dilemma Games. *European Journal of Social Psychology*, 41, 64-77.
- Roccas, S. (2003). Identification and status revisited: The moderating role of self-enhancement and self-transcendence values. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 29, 726-736.

ערכים וקונפליקטים פנימיים

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

- Sverdlik, N. (2012). The content of internal conflicts: A personal values perspective. *European Journal of Personality*.
- Tetlock, P. (2003). Thinking the unthinkable: Sacred values and taboo cognitions. *Trends in Cognitive Sciences*, 7, 320–324.
- Carol C., & Bronwyn R. (2009). Resolving leadership dilemmas in New Zealand kindergartens: an action research study, *Journal of Educational Administration*, 47, 206 - 226

• ערכים והלימת אדם-סביבה

- Edwards, J. R. & Cable, D. M. (2009). The value of value congruence. *Journal of Applied Psychology*, 94.
- Knafo, A. (2003). Contexts, relationship quality, and family value socialization: The case of parent-school ideological fit in Israel. *Personal Relationships*, 10, 373-390.

• שינוי ערכים

- Maio, G. R., Pakizeh, A., Cheung, W., & Rees, K. J. (2009). Changing, priming, and acting on values: Effects via motivational relations in a circular model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 97, 699-715.

• ערכים, תרבות וערכים תרבותיים

- Sagiv, L., & Schwartz. S. H. (2000). A New Look at National Culture: Illustrative Applications to Role Stress and Managerial Behavior Conference Presentations. In: N. Ashkenasy, M. Peterson, & C. Wilderom (Eds.), *Handbook of Organizational Culture and Climate*. Newbury Park, CA: Sage.
- Ormrod, J. E. (2011). *Educational psychology: Developing learners*. Upper Saddle River, NJ: Merrill.
- Woolfolk, R. E. (2011). *Educational Psychology (12th ed)*. Upper Saddle River, NJ: Merrill.